

## บทที่ 5

### อภิปรายผลการศึกษา

#### 1. สกุลและชนิดของหอยทากบกและทากบก

จากการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของหอยทากบกและทากบกในเขตเขาซอน เตื่อ อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์ โดยมีพื้นที่ในการเก็บข้อมูลประมาณ 700 เมตร เมื่อทำการจำแนกสกุล และชนิดของหอยทากบกและทากบก พบว่ามีหอยทากบกทั้งหมด 10 สกุล 15 ชนิด แบ่งเป็น 8 วงศ์ ได้แก่ วงศ์ Hydrocenidae, Cyclophoridae, Pupinidae, Ariophatidae, Pupillidae, Streptaxidae, Dyakiidae และ Helicarionidae และยังไม่ทราบชื่อที่แน่นอนอีกประมาณ 4 ชนิด โดยวงศ์ที่พบง่ายที่สุดได้แก่ วงศ์ Hydrocenidae และ Pupillidae ซึ่งจัดอยู่ในวงศ์หอยทากจิ๋ว เนื่องจากหอยทากจิ๋วเหล่านี้ไม่ต้องการความชื้นมากจึงทำให้พบได้ง่ายกว่าหอยทากวงศ์อื่น ๆ และพบทากบกทั้งหมด 2 สกุล 2 ชนิดแบ่งเป็น 2 วงศ์ ได้แก่ วงศ์ Rathoussiidae และ Veronicellidae และไม่ได้ศึกษา 1 วงศ์ คือ วงศ์ Veronicellidae

ซึ่งจากการสำรวจในแต่ละเดือนจะพบหอยทากบกและทากบกมากในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม (ภาพที่ 31 และ 32) เนื่องจากเป็นช่วงที่มีปริมาณฝนตกมากและพบน้อยหรืออาจจะไม่พบเลยในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน เนื่องจากมีปริมาณฝนตกน้อย (ภาพที่ 34)

จากการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของหอยทากบกและทากบกในพื้นที่เขาซอน เตื่อ อ.ตาคลี จ.นครสวรรค์ ครั้งนี้พบว่ามีหอยทากทั้งหมด 15 ชนิด และทากบก 2 ชนิด ซึ่งจะเห็นว่าปริมาณของหอยทากบกที่พบมีปริมาณน้อยกว่า อาจเป็นเพราะว่า ดร. สมศักดิ์ ปัญญาและคณะ ใช้พื้นที่ในการสำรวจมากกว่า ซึ่งหอยทากบกที่พบเหมือนกันคือ หอยทากสยาม หอยหอม หอยนักล้าตัวส้มและทากนักล้า ซึ่งดร.สมศักดิ์ ปัญญา และคณะ ได้ทำการศึกษาหอยทากบกแห่งสันป่าทองผาภูมิ ตะวันตก จังหวัดกาญจนบุรี พบหอยทากบก 24 ชนิดในพื้นที่เขาหินปูน พื้นดินหรือดินที่อยู่อาศัยบนเขาที่มีค่าเป็นด่างเล็กน้อย ในขณะที่พบหอยทากเพียง 3 ชนิดในพื้นที่ที่ไม่ใช่เขาหินปูนและดินมีความเป็นกรด

#### 2. แหล่งที่อยู่ของหอยทากบกและทากบก

หอยทากบกและทากบกส่วนใหญ่มักพบบริเวณที่มีความชื้นสูงหรือเขาหินปูนซึ่งพบได้ทั่วไปตามพื้นดิน โดยมักจะซ่อนตัวอยู่ใต้กองใบไม้ ใต้ก้อนไม้ที่เน่าเปื่อยผุพัง และตามซอกหิน ได้แก่ หอยหอม หอยงวงท่อ หอยเปลือกมัน หอยขัดเปลือก หอยทากสยาม หอยทากนักล้าตัวส้ม หอยจานบิน หอยทากมงกุฏ ทากดำเขาหินปูน และทากฟ้า นอกจากนี้พื้นดินจะเป็นแหล่งที่อยู่แล้วยังเป็นแหล่งอาหารด้วย โดยหอยทากบกและทากจะกินทั้งพืชสด เศษพืชที่เน่าเปื่อย และสัตว์ขนาดเล็ก

เป็นอาหาร เช่น ใบไม้สด เห็ด สาหร่าย และตะไคร่น้ำ และหอยทากบางชนิดอาจพบได้ทั้งบนต้นไม้และบนพื้นดิน เช่น หอยกระโดด หอยเตี๋ย และยังพบหอยบางชนิดในถ้ำ เช่น หอยเตี๋ย เนื่องจากในถ้ำมีความชื้นสูงกว่าพื้นดิน และสาหร่าย และตะไคร่น้ำ และหอยทากบางชนิดอาจพบได้ทั้งบนต้นไม้และบนพื้นดิน เช่น หอยกระโดด หอยเตี๋ย และยังพบหอยบางชนิดในถ้ำ เช่น หอยเตี๋ย เนื่องจากในถ้ำมีความชื้นสูงกว่าพื้นดิน และนอกจากนี้ยังพบหอยขนาดเล็กมากบนโขดหิน ได้แก่ หอยทากจิ๋วปากแตร และหอยทากจิ๋วจุกแดง ซึ่งหอยทากจิ๋วอาจพบได้เกือบทุกเดือนเนื่องจากไม่ต้องการความชื้นมากจึงทำให้พบได้ง่าย

### 3. การแพร่กระจายของหอยทากบกและทากบก

จากการศึกษาจำนวนชนิดและการแพร่กระจายของหอยทากและทากบกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน เป็นช่วงเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนมากจะพบจำนวนชนิดและการแพร่กระจายของหอยทากและทากบกมากกว่าในเดือนตุลาคมถึงเดือนเมษายน เนื่องจากเป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยและมีสภาพอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งจะพบจำนวนชนิดและการแพร่กระจายของหอยทากและทากบกน้อยหรืออาจจะไม่พบเลย และนอกจากปริมาณน้ำฝนที่มีผลต่อการแพร่กระจายแล้วยังมีปัจจัยอีกหลายประการที่มีผลต่อการแพร่กระจาย ได้แก่ อุณหภูมิดิน อุณหภูมิอากาศ ความชื้นแสง และความเป็นกรด - ด่าง (ตารางที่ 5 - 9) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของหอยทากและทากบกและรวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ อีกมากมาย